

Elinvoimatoimen talousarvio vuodelle 2023 ja -suunnitelma vuosille 2024-2025

Elvoi 22.09.2022 § 125
806/02.02.00/2022

Valmistelija: elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen, puh. 040 747 7736.
kaupungininsinööri Katja Rissanen, puh. 040 846 9816,
maankäyttöinsinööri Teijo Taipale, puh. 040 752 1901, tilapalvelupäällikkö
Lauri Leppisaari, puh. 0400 860 068, ympäristöpäällikkö Piia Koski, puh.
0400 243 351.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 5.9.2022
talousarvioasetelman. Talousarvioasetelmaan ei tehty muutoksia
elinvoimatoimen osalta vuodelle 2023. Kaupunginhallitus on
kokouksessaan 27.6.2022 §199 talousarvion ja suunnittelun ohjeistuksen.
Kaupunginhallituksen 27.6 §199 esittelytekstissä todetaan:

*”Kaupungin taloussuunnitelma ja -arvio muuttuvat huomattavasti
hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023. Kaupungin toiminnasta poistuu
sosiaali- ja terveystoimi, joka tarkoittaa yli noin 87 milj.€ toimintakatteen
siirtoa hyvinvointialueelle. Lisäksi kuntien rahoituksesta poistuu palo- ja
pelastustoimi sekä osa oppilashuoltoa sivistystoimialalta, näiden
kustannusvaikutus on reilut 2,3 milj.€. Hyvinvointialueen valmisteluun
liittyy myös paljon sopimuksia, joiden siirtäminen on vielä käytännön
järjestelyiden osalta kesken. Useisiin käytännön ongelmiin, jotka
aiheuttavat rahavirtoja ei vielä ole ratkaisuja.*

*Toimintakatteen muutokset budjetointiin on otettu huomioon sillä tasolla,
kuin se nykytilanteen tiedon valossa on mahdollista. Valmistelu on
muutosten johdosta niin kesken, että tässä vaiheessa ei raamitavoitetta
käyttötalouden tuloille ja menoille voida vielä asettaa. Myös Ukrainan
tilanne ja yleismaailmallinen inflaatio asettaa budjetoinnille haasteita.
Lisäksi palkkaratkaisun kohdentuminen ei vielä ole tiedossa ja Kunnallinen
työmarkkinalaitos tarkentaa kesän aikana syntynyttä kokonaisratkaisua.
Myös rahoituksen kohdentuminen hyvinvointialueen ja kuntien kesken on
vielä monilta osin auki. Kuntien kunnallisveroprosenttia on leikattu
vuodelle 2023 12,64 %-yksikköä vuoden 2022 vastaavasta, lisäksi
yhteisöveron tuottoa kunnille leikataan, valtionosuudet putoavat vuoden
2022 noin 47 milj.€ noin 5 milj.€:oon. Verotulot laskevat tämän hetken
ennusteiden mukaan noin 42 milj.€.”*

Edellä kuvatuista syistä johtuen toimialoille annetun valmisteluohjeen
tavoitteeksi on asetettu säilyttää tasapainossa oleva kuntatalous
suunnitelmakaudella. Tarkempaa raamia ei ole annettu. Tulopohjan
epävarmuus, sekä hyvinvointialueen muodostaminen ovat aiheuttaneet
sen, että kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tulee mahdollisesti
tarkentamaan tavoitetta kuluvan syksyn aikana. Elinvoimajohtaja on
antanut toimialalle sisäisen valmisteluohjeen, jonka mukaisesti toimialan
käyttötalousarvion valmistelussa tulee noudattaa menokuria. Uusia
perusteettomia menoja ei tule esittää.

Vuoden 2023 talousarviossa toimialan kustannuksia nostaa mm. energian, polttoaineiden ja tarvikkeiden hintojen nousu, mikä kohdistuu suoraan kunnallisteknisten palvelujen ja tilapalvelujen tulosalueille ja välillisesti koko organisaatioon.

Valtioneuvosto myönsi Jämsän kaupungille 4 M€ lisärahoituksen tukitoimenpiteiden jatkamiseksi äkillisessä rakennemuutostilanteessa. Lisärahoituksesta on sidottu syyskuun 2022 loppuun mennessä lähes miljoona euroa. Elinvoimatoimesta valmistellaan ja toteutetaan äkillisen rakennemuutoksen vaikutusten korjaamiseen tähtääviä hankkeita, mikä näkyy toimialan talousarviossa sekä kasvaneina ostopalveluina ja henkilöstökuluina, että tulorahoituksena. Loppuvuoden 2022 aikana elinvoimatoimi tulee esittämään rahoitusta mm. Jämsä Tehtaan jatkohankkeeseen, asumisen palvelujen hankkeeseen sekä ELLI -elinvoimaa tiedolla johtamiseen hankkeisiin. Toimenpiteiden valmistelua jatketaan resurssien puitteissa 2023 aikana.

Elinvoimatoimen käyttötalousarvio käsitellään vuosittain lautakunnan syyskuun kokouksessa, jotta käyttötalouden luvut ehditään syöttää ajoissa järjestelmään. 2022 luvut tulee syöttää järjestelmään 30.9.2022 mennessä. Raamin tarkentuessa toimialan talousarvioon voidaan joutua tekemään muutoksia.

Talousarvio valmistellaan tulosaluekohtaisesti. Toimialan ja tulosalueiden toiminnan on tuettava kaupungin strategian ja tavoitteiden toteutumista. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet esitetään kutakin tulosaluetta koskevana erikseen talousarviovuodelle 2023 ja erikseen suunnitelmakauden vuosille 2024-2025. Tulosalueiden käyttämät tavoitteet ja arviointitavat tulee määritellä kuvaaviksi. Tavoitteen asettelussa huomioidaan myös riskit tavoitteiden toteutumisessa tai toteutumatta jäämisestä. Tulosalueelle asetetut tavoitteet tukevat myös oman toimialan tavoitteiden toteuttamista.

Maankäyttö ja elinvoima

Tulosalueelta hoidetaan elinvoimatoimen hallintoon, maankäyttöön, kaavoitukseen, tonttituotantoon, yrityspalveluihin, aluekehittämiseen sekä metsä- ja maaomaisuuden hoitoon liittyviä tehtäviä.

Tulosalueelta suunnitellaan toteutettavaksi vuonna 2023 neljää kehittämishanketta, joiden tavoitteena on mm. uusien työpaikkojen ja yritysten synnyttäminen, TKI toiminnan aktivoiminen, asumisen palvelujen kehittäminen, ketterien kokeilujen yhteisöalustan kehittäminen sekä elinvoimatoimen kokonaisarkkitehtuurityö. Hankkeissa tulee työskentelemään n. 5,5 henkilöä ja niiden yhteenlaskettu tulorahoitus on n. 900 000 €. Tulorahoitus haetaan jälkikäteen hankkeissa toteutuneiden kustannusten perusteella.

HimosJämsä - matkailualueen toimintaympäristön kehittämishankkeessa toteutetun reitistösuunnitelman toimeenpano käynnistyy. Tulosalueella varaudutaan reitistötoimitusten hakemiseen ja maanomistajakorvauksiin.

Yhdyskuntatoimen hallintoon on varattu 30 000 € osallistuvaan budjettiin. Vuoden 2023 budjettikierron järjestetään teemoilla: energian säästäminen, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, luontokohteiden kunnostaminen ja luontokadon ehkäiseminen.

Metsäomaisuuden hoidossa pääpaino on metsäsuunnitelmassa kiireelliseksi luokiteltujen toimenpiteiden toteuttamisessa.

Maankäyttösektorilla varaudutaan vuonna 2024 voimaantulevaksi aiotun rakennuslakiuudistuksen sekä ympäristöministeriön valmisteleman ja vuodesta 2024 alkaen vaiheittain käyttöön otettavan "Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä"-kokonaisuuden aiheuttamiin toiminnallisiin muutoksiin.

Kaavoitustyössä keskitytään Länkipohjan seudun ja Patalahden pohjoispuolisen alueen yleiskaavojen valmisteluun. Lisäksi viedään eteenpäin vireillä olevia asemakaavoja ja asemakaavojen muutoksia siltä osin kuin on tarvetta.

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalueelta hoidetaan kunnallistekninen suunnittelu, jätehuollon järjestäminen, liikenneväylien, puistojen, liikuntapaikkojen ja satamien rakentaminen ja ylläpito.

Katujen saneerausta jatketaan laadittavan saneerausohjelman mukaisesti. Ohjelman avulla ohjataan katujen saneeraukseen käytettävissä oleva määräraha huonokuntoisimpien osuuksien kunnostamiseen, saneerausjärjestykseen vaikuttaa kadun liikenteellinen merkitys ja kolmansien osapuolisen (esim. vesihuolto tai kaukolämpö) tarpeet. Lisäksi v. 2022 laaditun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteitä edistetään ja laaditaan viitoitussuunnitelma kävelyn ja pyöräilyn pääväylille.

Himoksen alueella toteutetaan jätehuollon Roadmapissa osoitettuja toimenpiteitä. Aloitetaan poistotekstiilien keräyskokeilu ja siirrytään kunnan kilpailuttamaan pakkausjätteiden keräysjärjestelmään. Aluekeräyspisteverkostoa kehitetään yhteistyössä Rinki-ekopisteverkoston kanssa ja tuotetaan asukkaille taloudelliset ja ekologiset keräysvaihtoehdot.

Jämsäpuiston kehittämistä jatketaan Lamminsuon alueella laaditun suunnitelman mukaisesti. Lisäksi mm. maauimalan liikuntapuiston alueella kunnostetaan koripallokenttä.

Seppolan satama-alueen ja aistipolun kehittämistä jatketaan laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Himosalueen infran kehittämistä jatketaan yhteistyössä maanomistajien, yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Runkoreitistön rakentaminen/

kunnostaminen aloitetaan kaupungin maa-alueilla ja muilla mahdollisilla, luvallisilla alueilla.

Talousarvion laadinnassa on jouduttu ottamaan huomioon energia-, polttoaine- sekä rakennus- ja kunnossapitokustannusten nousu.

Tilapalvelut

Tulosalueen tehtävänä on ylläpitää kaupungin omistamia kiinteistöjä ja suunnitella ja toteuttaa kiinteistöjen käyttöä parantavia korjaustoimenpiteitä vuosittain.

Vuonna 2022 maailman tilanteen muuttuessa on energian hinnan kohoaminen nostanut kiinteistöjen ylläpidon kustannuksia odottamattoman korkeaksi ja energian hintojen nousu joudutaan siirtämään täysimääräisesti kiinteistöjen vuokratuloihin vuonna 2023. Tilapalveluiden määrittämät sisäiset ja ulkoiset vuokrat on budjetoitu ottaen huomioon mm. sähkön, polttoaineiden, rakennusmateriaalien ja palkkojen nousu.

Jämsän kaupungin suuren kiinteistömässä vuoksi, joudutaan myös tutkimaan erilaisia säästökohteita energian säästämisessä ja suunnitelmissa on myös purkaa huonokuntoisia, käyttämättömiä rakennuksia mm. sairaalan rakennus C ja Lamminsuon rivitalot.

Kiinteistöjen erilaisten korjaustöiden suunnittelu ja rakennuttaminen jatkuu tila- ja korjaustarpeiden mukaisesti yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa.

Kaupungin sisäinen sisäilmatyöryhmä kokoontuu käsittelemään tilojen sisäilmaongelmia niiden esiintyessä kiinteistöissä.

Sairaalaan osalta kaupunki on lähivuosina suurten ja mittavien päätösten edessä eri rakennusten käyttöään päättyessä. Edessä on mittava eri osastojen peruskorjaus ja sairaalan kiinteistömässä ollessa n.17 000 brm², peruskorjauksen laajuus aiheuttaa korkeat korjauskustannukset.

Vuoden 2023 alussa kaikki sote-kiinteistöt siirtyvät hyvinvointialueiden hallintaan 3+1 vuoden sopimuksella. Syksyn aikana 2022 käydään lopulliset neuvottelut ja käytännön järjestelyt joustavan ja toimivan siirtymisen saavuttamiseksi.

Valvontatoimi

Tulosalueelta hoidetaan rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät.

Rakennusvalvonnan ICT-kuluissa on huomioitu rakennusvalvonnassa digitoitujen lupa-asiakirjojen siirrosta ja metatiedotuksesta Lupapisteen sähköiseen arkistoon liittyviä kustannuksia. Vanhojen paperiarkistojen digitointia jatketaan omana työnä.

Yhteenveto

Elinvoimatoimen talousarvioesityksen poistot, sisäiset erät ja eläkemaksut ovat osin vielä kuluvan vuoden talousarviolukuja. Palkkoihin on tehty 2 % korotus. Luvut tarkentuvat hallituksen käsittelyyn mentäessä.

Elinvoimalautakunnan alaisen toiminnan talousarvioesityksen mukaan toimintatuotot ovat 15 705 656 euroa, valmistus omaan käyttöön 205 380 euroa ja toimintakulut -19 464 201 euroa. Toimintakate on -3 553 165 euroa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö 26 §, kohta 1

Ehdotus

Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen

Elinvoimalautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen vuodelle 2023 ja esittää sen hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, sekä valtuuttaa elinvoimatoimen tekemään teknisiä tarkistuksia mm. poistojen, eläkemaksujen ja sisäisten erien muuttuessa.

Päätös

Keskustelun aikana lautakunta päätti yksimielisesti täydentää päätösehdotusta lisäyksellä, että tarkentunut talousarvio ja henkilöstösuunnitelma tuodaan lautakunnalle.

Täydennetty päätösehdotus tuli lautakunnan päätökseksi.